

Digitalisering van de coördinatie van de sociale zekerheid: Commissie stelt maatregelen voor om het voor Europeanen gemakkelijker te maken om in het buitenland te wonen, te werken en te reizen

Brussels, 6 september 2023

Vandaag heeft de Commissie in een [mededeling](#) concrete stappen voorgesteld om de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels in Europa verder te digitaliseren. Deze bevat maatregelen om **de toegang tot socialezekerheidsdiensten over de grenzen heen sneller en eenvoudiger te maken** door ten volle gebruik te maken van de digitale tools en de administratieve lasten voor burgers en bedrijven te verminderen.

Zij zal de uitwisseling van informatie tussen de nationale socialezekerheidsinstellingen verbeteren en de erkenning en toekenning van uitkeringen over de grenzen heen versnellen. Het zal dus gemakkelijker worden voor Europese burgers om in het buitenland te wonen, te werken en te reizen, voor bedrijven om zaken te doen in andere EU-landen en voor nationale overheden om de sociale zekerheid over de grenzen heen te coördineren.

Ondanks eerdere initiatieven om de grensoverschrijdende stroom van socialezekerheidsinformatie te verbeteren, hebben nationale instellingen, zorgaanbieders en arbeidsinspecties nog steeds moeite om toegang te verkrijgen tot gegevens en gegevens te delen doordat er onvoldoende interoperabiliteit tussen de nationale systemen bestaat. Er worden ook kosten gemaakt voor bijvoorbeeld de afgifte en verificatie van documenten waaraan rechten kunnen worden ontleend.

In de mededeling van vandaag wordt de balans opgemaakt van de vooruitgang die tot dusver is geboekt bij de digitalisering van de coördinatie van de sociale zekerheid, worden de lopende initiatieven op dit gebied gepresenteerd en worden toekomstige **maatregelen voorgesteld om ten volle gebruik te maken van de voordelen die digitalisering kan bieden**.

Belangrijkste voorgestelde maatregelen

De Commissie roept de lidstaten op om:

- **De nationale toepassing van het systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid (EESSI) te versnellen**, zodat het tegen eind 2024 in heel Europa volledig operationeel is. EESSI digitaliseert de uitwisselingen tussen de nationale socialezekerheidsinstellingen, zodat tijdrovende en omslachtige schriftelijke procedures worden vermeden.
- **Ervoor te zorgen dat meer procedures voor de coördinatie van de sociale zekerheid volledig online kunnen worden doorlopen**, om het voor mensen nog gemakkelijker te maken om naar het buitenland te verhuizen en in het buitenland te werken en hun snel toegang te geven tot de uitkeringen waar zij recht op hebben. De lidstaten kunnen zich daarbij baseren op de [verordening tot oprichting van één digitale toegangspoort](#), die voorschrijft dat een aantal belangrijke administratieve procedures voor burgers en bedrijven uiterlijk op 12 december 2023 volledig online moeten worden aangeboden.
- **Ten volle deel te nemen aan de proef met de Europese socialezekerheidskaart (ESSPASS)**, waarbij wordt onderzocht hoe de afgifte en verificatie van socialezekerheidsrechten van burgers over de grenzen heen kan worden vereenvoudigd.
- Te werken aan de invoering van de **EU-portemonnees voor digitale identiteit (Eudi-portemonnees)**, waarmee EU-burgers een digitale versie van hun documenten zoals de Europese zorgpas ([EHIC](#)) bij zich kunnen hebben, waardoor het voor socialezekerheidsinstellingen, arbeidsinspecties en zorgaanbieders gemakkelijker wordt om deze documenten onmiddellijk te verifiëren.

De Commissie zal de EU-lidstaten bij de uitvoering van deze acties **technisch ondersteunen**, onder andere via het instrument voor technische ondersteuning en door **EU-financiering** beschikbaar te stellen, bijvoorbeeld via het [programma Digitaal Europa](#), [InvestEU](#), het [Europees Fonds voor regionale ontwikkeling](#) en het [Europees Sociaal Fonds Plus](#).

Ook de **Europese Arbeidsautoriteit** zal een actieve rol spelen door voorbeelden van beste praktijken te verzamelen en regelmatig uitwisselingen te faciliteren tussen de nationale autoriteiten.

Volgende stappen

De Commissie verzoekt het Europees Parlement en de Raad de in deze mededeling beschreven aanpak te onderschrijven en roept **de lidstaten en alle belanghebbenden op samen te werken om de desbetreffende acties uit te voeren**. De Commissie zal de uitvoering van deze mededeling ondersteunen en monitoren in jaarlijkse vergaderingen met de nationale vertegenwoordigers.

Het bevorderen van de digitalisering van de coördinatie van de sociale zekerheid is ook belangrijk in de lopende onderhandelingen van de medewetgevers over de herziening van de [EU-regels voor de coördinatie van de sociale zekerheid](#). De Commissie roept het Europees Parlement en de Raad op snel overeenstemming te bereiken over deze herziening en dit rechtskader te moderniseren en zal de medewetgevers blijven steunen om dit te bereiken.

Achtergrond

EU-burgers hebben het recht in een ander EU-land te reizen, te werken en te wonen. In 2021 woonden en/of werkten 16 miljoen mensen uit de EU, de landen van de Europese Economische Ruimte (EER)/Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) en Zwitserland in een ander EU- of EER/EVA-land of Zwitserland. De EU-regels ([Verordening \(EG\) nr. 883/2004](#) en [Verordening \(EG\) nr. 987/2009](#) betreffende de uitvoering daarvan) beschermen de socialezekerheidsrechten van mensen die binnen Europa verhuizen, bijvoorbeeld op het gebied van gezondheidszorg, gezinstoelagen en pensioenen, en zorgen ervoor dat zij waar dan ook in de EU zo snel mogelijk toegang krijgen tot de uitkeringen waar zij recht op hebben.

In 2021 hadden ongeveer 235 miljoen mensen in Europa een [Europese zorgpas \(EHIC\)](#), waardoor zij in het buitenland recht hadden op onvoorziene noodzakelijke medische hulp. Ook werden 6 miljoen pensioenen uitbetaald aan gepensioneerden die in een ander land wonen. Daarnaast ontvingen nationale overheden 3,6 miljoen verzoeken om een [bewijs van socialezekerheidsdekking in grensoverschrijdende situaties](#).

Dankzij het [systeem voor de elektronische uitwisseling van gegevens betreffende sociale zekerheid \(EESSI\)](#) hebben de socialezekerheidsinstellingen in de lidstaten sinds 2019 16,5 miljoen socialezekerheidszaken van mensen die in een ander EU-land reizen, wonen, studeren en/of werken, sneller en veiliger kunnen afhandelen. Maandelijks worden 2,5 miljoen elektronische berichten uitgewisseld.

Momenteel nemen twaalf instellingen in de lidstaten deel aan een proef met [ESSPASS](#), waarbij de socialezekerheidsrechten van burgers over de grenzen heen digitaal worden afgegeven en geverifieerd, zoals het "draagbare document A1" voor werkdoeleinden en de zorgpas in de gezondheidszorg.

Meer informatie

[Vragen en antwoorden: digitalisering bij de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels](#)

[Mededeling over de digitalisering bij de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels: bevordering van het vrije verkeer op de eengemaakte markt](#)

[Digitalisering bij de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels](#)

Abonneer u op de gratis elektronische [nieuwsbrief](#) van de Europese Commissie over werkgelegenheid, sociale zaken en inclusie.

IP/23/4263

Quotes:

Het feit dat mensen in andere EU-lidstaten kunnen wonen, werken en studeren is een belangrijke prestatie en een hoeksteen van de eengemaakte markt van de EU. De EU-regels zorgen ervoor dat mensen er niet op achteruitgaan als het gaat om de socialezekerheidsuitkeringen waar zij recht op hebben en dat ondernemingen gemakkelijk zaken kunnen doen in andere landen. Digitalisering maakt de toepassing van deze regels gemakkelijker voor burgers en vermindert de lasten voor bedrijven en overheden.

Valdis Dombrovskis, uitvoerend vicevoorzitter voor een economie die werkt voor de mensen - 06/09/2023

Miljoenen mensen in de EU wonen, werken of studeren in een ander EU-land. De mededeling van vandaag maakt hun leven eenvoudiger door hun contacten met de nationale autoriteiten te vergemakkelijken en hun sneller toegang te geven tot de sociale uitkeringen uit het buitenland waar zij recht op hebben, zoals pensioenen of gezondheidszorg. Tegelijkertijd zullen bedrijven, nationale autoriteiten en arbeidsinspecties hiermee enorm veel kosten en tijd besparen, zodat we echt kunnen spreken van een win-winsituatie. Wij hebben de instrumenten klaargezet; nu rekenen we erop dat de lidstaten er goed gebruik van zullen maken door de administratieve lasten te verminderen.
Nicolas Schmit, commissaris voor Werkgelegenheid en Sociale Rechten - 06/09/2023

Contactpersoon voor de pers:

[Veerle NUYTS](#) (+32 2 299 63 02)

[Laura BERARD](#) (+32 2 295 57 21)

[Tommaso ALBERINI](#) (+32 2 295 70 10)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Read-out of the weekly meeting of the von der Leyen Commission by Valdis Dombrovskis, Executive Vice-President of the European Commission, and Nicolas Schmit, European Commissioner, on digitalisation in social security coordination](#)